

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

Dansk Afvikaliseringsspor. A

ALBERT THEILGAARD

MIN TALE

(MED ENKELTE TILFØJELSER)

HOLDT I FORSAMLINGSBYGNINGEN
GEN I KØGE DEN 14. MARTS 1924

HVORLEDES DET GIK EN DANSK
VALUTADUMPET INDUSTRI

KØBENHAVN MCMXXIV

4338 (670-5)

061.5(489) Dan

1924

Dansk Afvulkaniseringsfabrik, A/s

ALBERT THEILGAARD

MIN TALE

(MED ENKELTE TILFØJELSER)

HOLDT I FORSAMLINGSBYGNIN-
GEN I KØGE DEN 14. MARTS 1924

|||||
K Ø B E N H A V N M C M X X I V

Motto:

*»Men skrig dog ej saa gefærligh,
jeg slår Dig jo bare ihjel.«*

(Hostrup: »Genboerne«)

N AAR en næsten 50-aarig Bank, der saaledes gennem lange Tider har virket til Erhvervslivets Fremme paa sin Egn, bryder sammen, og en 16-aarig Fabrik maa lukke kort efter, saa er det kun en naturlig Følge, at der opstaar megen Uro, ogsaa Uro forenet med Bitterhed — snart mod Bankens Ledelse, snart mod Fabrikken Bestyrelse.

En Bank, hvor Folk gennem et langt og brydsomt Liv havde anbragt deres Overskud for at sikre sig en sorgfri Alderdom, hvor Erhvervsdrivende havde deres Driftsmidler staaende eller var vænnede til at faa saadanne betroede, hvor Ejendomsbesiddere havde erholdt Laan mod Prioriteter i deres Ejendomme, Laan, som nu opsiges eller kan ventes opsagte, *og en Fabrik, der skylder Banken det dobbelte af Bankens Egenkapital.* Hvad Under da, at man raaber efter de Skyldige og forlanger dem stillede til Ansvar.

Særlig i Tider som de nuværende, hvor mindst en Femtedel af Pressens Stof bestaar af Referater fra Retsmøder og Beretninger om nye afslørede Forbrydelser — begaaede af Folk i næsten alle Klasser og ofte af Mennesker, som vi har omgaaedes og om hvilke vi i det mindste aldrig vilde

have troet, at de var i Stand til at foretage for-
bryderiske Handlinger — Forretningsmænd, Sag-
førere, højere Embedsmænd, Arbejdernes betroede
Mænd, alle Klasser er bleven ramt. Er det saa til
at forbavses over, at den gamle Autoritetsfølelse
svækkes, at man tror ingen og tror paa intet mere
— træffer man hinanden i et Selskab nærer man
uvilkaarlig Frygt for, hvem af os der nu staar for
Tur. —

En udbredt Utryghedsfølelse har grebet Sam-
fundet — ingen ved sig sikker. — Hvad Under, at
i en lille By, som den det drejer sig om, og som
for kort Tid siden hjemstørgtes af to Skibsværfters
Sammenbrud, skaber et Bankkrak og stor Fabriks
Lukning Panik eller i det mindste overdreven
Nervøsitet, hvorved man baade sigter og rammer
galt og udslynger Anklager i Flæng.

I en By af Køges Størrelse leves Livet klods
op ad hverandre, og de prominente Folk gaar tit
igen i de forskellige Hverv, hvad skriver Byron:
»Som en Daler mellem blanke Skillinger«, men
ogsaa er det dèr umuligt i alle Forhold at undgaa
Kombinationer, der paa Forhaand skulde synes
om ikke forkerte, saa dog uønskelige.

*Skulde man hævde det strenge Neutralitets-
princip, vilde meget være umuligt at gennemføre
i den lille By.*

Slægt- og Venskabsbaand findes overalt.

En Sagfører f. Eks., der er Bestyrelsesmedlem
i en Bank, vilde ikke kunne eksistere, hvis han
paa Forhaand qua Sagfører ikke maatte søge
Laan for sine Venner i Banken; de fleste Provins-
banker er jo saakaldte Sagførerbanker, hvor en

Sagfører enten sidder i Direktionen eller Bestyrelsen og meget ofte bliver — i Kraft af sin Viden og desværre ogsaa i Kraft af de andre Bestyrelsesmedlemmers manglende Viden — *Hovedpersonen*.

Men alt dette kan i sig selv ikke afgive det retfærdige Grundlag for nogen Anklage, thi hvorfra skulde man ellers i en lille Provinsby med en Halvcirkel til Opland kunne faa et tilstrækkeligt Antal kvalificerede Folk.

Det er ikke som i de store Byer og langt fra som i de store Lande, hvor Udbudet af dygtige Folk er saa stort — her til Lands er det saa begrænset og maa være saa begrænset — og paa den anden Side det, at vi kender hverandre saa nøje, udligner tildels de Brist, saadanne Slægt- og Venskabsforbindelser kunde medføre og udjævner denne Indflydelse i offentlige eller halv-offentlige Forhold, da det, som kan blive Svagheden og eventuelt afstedkomme uhyggelige Resultater, ligesaavel kan forhindre dem — *ja, gør det langt oftere*.

Det er jo Livets Gang, at det daarlige springer mest i Øjnene og tales der mest om; *det gode gaar manges Gang unævnt i sin Grav, som Verdenskrigens »soldat inconnu«*.

I Sidestykke til en Provinsbanks Virkemaade har man da ogsaa i Hovedstaden og Udlandets store Byers Bankierfirmaer, hvor disse udøver deres Virksomhed netop i Kraft af større Personalbekendtskab. Jeg skal saaledes erindre om, hvorledes Bankierfirmaet Rubin & Bing, inden det gik op i Laane- og Diskontobanken, drev en endog meget omfattende Finansiering af dansk Industri,

f. Eks. A/S Nielsen & Winther og A/S Glud & Marstrand, og har indlagt sig uvisnelige For-tjenester.

Men da Rubin & Bing i en for dansk Erhvervs-liv vanskelig Periode maatte standse, varede det kun et Døgn — de blev straks hjulpede, bl. a. af Nationalbanken. Ogsaa i denne Henseende er der Forskel paa Storby og Provinsby; dør hjælper man de nødstedte Banker, men ikke Provinsens.

Et andet Udslag af vor lille Bys Organisation kan man finde i det Faktum, at den ene af Land-bobankens Direktører var Svigersøn af Bankens Stifter, Prokurator Ritzau, Fader til den nuvæ-rende Politimester, der saaledes er Svoger til Landbobankens Direktør.

Naar man fra Politiets Side allerede Tredie-dagen efter Fabrikkens Konkurs, hvor alt endnu henlaa i Kaos, begyndte med Afhøringer af mig til langt ud paa Natten, medens Landbobankens Direktion ikke kom for — og, saavidt jeg ved, hidtil ikke har været det, saa er der sikkert fra mange Sider blevet skumlet herover, om det nu ikke var Svogerskabet, som her gjorde sig gæl-dende, — men dertil siger jeg, at saadant be-høver det jo slet ikke at være. Det er atter et Ud-slag af denne lille Bys Virkesæt — hvor Ven-skabs- og Slægtskabsforbindelser griber ind i næsten alle Forhold*).

Cæsar kunde jo i Sagen mod Ligarius baade være Dommer og Part i Sagen, som Fjende af Ligarius kunde han afsige Frifindelsesdom. Men

*) Som Følge af denne sin Udtalelse nedlagde Poli-timesteren Anklagerhvervet den 26/3. Se Bilag 6.

ganske vist, den Gang fandtes der ogsaa en Cicero, der kunde aldeles omstemme Cæsar.

Men endelig kan man heller ikke mod mig rette nogen Bebrejdelse over, at jeg var Ven baade med Landbobankens Ledelse og dens juridiske Medlem — for det første kunde man dog ikke i en By sætte en fuldstændig Neutralitet i mit Bekendtskab til Bankens Folk, som en Betingelse for Laanydelse og det gode Samarbejde, jeg gennem mange Aar, de 7 gode, havde med Banken, kunde umuligt avle Uvenskab. — Uvenskabet kommer som bekendt først, naar man kræver det laante tilbage, *og det kom desværre ogsaa i dette Tilfælde.*

Men herimod kan man ud fra Erfaringen om, hvorledes Livet leves — ikke rejse nogen Bebrejdelse — den største Kærlighed slaar tit over i sin Modsætning — Hadet, dikteret maaske *af den menneskelige Trang til at søge at skyde Skylden fra sig.*

Om Dyrelivet siger man, at naar Krybben er tom, bides Hestene.

Naar Bankens Sagfører, Nytaarsdag tror jeg det var, skrev i et københavnsk Blad, at det var Personen Albert Theilgaard man vilde have fjernet, han stod i Vejen for enhver heldig Løsning af Bankens og Fabrikkens Vanskeligheder, ja, saa er det ud fra de af mig nævnte Grunde forstaaeligt — i en lille By kan Stemningen hurtigt slaa om — den beherskes om jeg saa maa sige af rudimentære Kræfter, som er relativt meget ringere i Antal end i Storstaden, men har saa meget større Indflydelse.

Jeg maa dog sige, at Køge Bys Borgere reage-rede, de vidste jo alle, hvorledes jeg i denne Mand gennem mange Aar havde haft den varmeste Til-hænger og Forkæmper og Talsmand, og netop han havde været min Sagfører i alle Forhold, og-saa overfor Banken.

Men efterhaanden paavirkes Stemningen, og Byen tror nu alligevel, at jeg er primus motoren i alt det onde, der er sket.

Fra den Dag, Sagføreren udtalte hine Fordøm-melsens Ord over mig, opladtes manges Øjne, som hidtil ikke har kunnet se — *Sagføreren* var — saadan plejer det jo nemlig at være — bleven ført bag Lyset af *Klienten*!

Nu senere har man ganske vist erfaret noget andet. — Den juridiske Side af mit Forhold til Banken kunde have været i en bedre Orden, og Sagføreren selv er stor Laantager i Banken — mellem 2—300,000 Kr. — for hvilke der kun er minimal Sikkerhed, og har bl. a., efter hvad jeg har hørt, med sin — og min — Barber redet paa Veksler til mange Tusinde Kroner.

Man vil undres over Forbindelsen Barber og Sagfører, men det er igen de smaa Forhold, der her gør sig gældende — en Barber i Køge betyder meget mere end 100 Bartskærere i København, og forøvrigt er Barber- og Sagførerrhvervet saa uligt?

Jeg skal efter denne lille, orienterende Indled-ning, gaa over til det mere konkrete. Jeg vil be-gynde med en historisk Oversigt.

NOGLE DATA AF FABRIKKENS LIV.

Selskabet blev stiftet 1908 med en Aktiekapital af 75,000 Kr., og dets første Formaal var at udnytte den af mig gjorte Opfindelse til Oparbejdning af gammelt Gummi. Vi levede før Krigen udelukkende af Eksport — leverede et Halvfabrikat, et Surrogat for Raagummi til saa at sige alle Gummifabrikker i Europa; eksempelvis kan anføres, at vi solgte meget betydelige Poster i Paris og Nordfrankrig, i Tyskland, Sverrig, Spanien og Italien — Salgsmarkeder, jeg selv havde opdyrket med uhyre Anstrengelser, da Danmark jo dengang — og heller ikke nu er — et førende Land paa Gummiindustriens Omraade. Jeg maatte derfor rejse meget, og mine Rejser strakte sig over ti Maaneder af Aaret.

Jeg købte f. Eks. Affaldet i Paris og tog det hjem til Køge til Oparbejdning og solgte mangan Gang den oparbejdede Vare igen i Paris.

Det, at komme ud i Marken og sælge, er nu engang betragtet som værende Købmandens strengeste Skole, men hvor mange Gange sværere er det

ikke i Udlandet, snart paa Fransk, snart paa Tysk, paa Engelsk o. s. v.

Men den Vare, jeg solgte, skulde erstatte Raagummien i Blandingerne, lad os f. Eks. sætte, at der i en Autoblanding er 40 pCt. Raagummi — saa bestod min Forretning i at gøre disse udenlandske Fabrikker forstaaeligt, at det vilde være en Fordel at erstatte f. Eks. de 15 pCt. Raagummi med 20 pCt. oparbejdet gl. Gummi, f. Eks. oparbejdede gl. Autodæk.

Men nu, da jeg selv har fabrikeret Autodæk i en Aarrække, har jeg først tilfulde faaet Øjnene op for, hvilken Modstand jeg den Gang har maattet overvinde. — Lad en Mand komme til mig og foreslaa noget lignende — at jeg skal ændre mine igennem mange Aar prøvede Blandinger og løbe en betydelig Risiko. — Jeg vilde sikkert betakke mig.

Men en Galochefabrik i Nabolandet gjorde Forsøget og kom siden ud over alle sine Vanskeligheder med stor aarlig Fortjeneste. Saaledes kan jeg nævne mange Tilfælde, hvor store Fabrikker kan føre deres Fabriks gode Trivsel tilbage til den Dag, da de optog Anvendelsen af mine Fabrikata i oparbejdet gl. Gummi.

Jeg solgte lige før Krigen for godt $\frac{1}{2}$ Million Kroner om Aaret. 1913 leverede vi endda til Amerikas største Galochefabrik: Hood Rubber Co., Boston.

Fabrikken begyndte i lejede Lokaler i den gamle Papirfabrik, der laa paa den anden Side af Plankeværket paa Køge Kommunes Grund. Denne Fabrik ejedes af et Konsortium, repræsenteret af

afdøde Grosserer Selgan Styhr. Den nedbrændte 1912.

Jeg fik den Gang mine første store Vanskeligheder hernede, idet Konsortiet ikke vilde genopbygge Fabrikken, til Trods for, at jeg havde 1½ Aar tilbage af Lejemaalet — jeg havde netop opkøbt alle Aktier efter en meget svær Krise for Selskabet — sad og huggede i det og havde al Møje med at klare den, som man siger.

Men jeg byggede Fabrikken op i Træ; det varede 10 Dage, og det frøs 18 Grader.

Jeg erhvervede for alle Tilfældes Skyld den Grund, den hvide By er bygget over, og da Konsortiet ikke kunde komme udenom Kontrakten, blev der indgaaet Forlig, som man altid maa, *naar man har moralsk Uret, ved at ville slaa en Mand ned, som kæmper for sin Eksistens.*

Jeg blev ved dette Forlig sat i Stand til at bygge en lille Fabrik i Ølby, som blev Begyndelsen til den nuværende Fabrik.

KRIGSAARENE.

Det gik stadig fremad et Par Aar; vi tjente meget pænt; saa kom Krigen. I de første Par Maaneder gik det jo glimrende med den enorme Efterspørgsel efter mit Surrogat for Gummi; den ene Vognladning efter den anden gik af til Tyskland, men saa sagde Engelskmanden stop — enten maatte jeg høre op med denne Eksport eller ogsaa fik Danmark ingen Raagummi.

Jeg maatte bøje mig og optog Fabrikation af Cyklegummi.

Men hvilke Vanskeligheder det alligevel frembød til Trods for, at jeg ofrede mig for den danske Gummiindustri, at faa et beskedent Kvantum Raagummi, gør man sig intet Begreb om.

Konkurrenterne fortalte f. Eks. Englænderne, at jeg var en Filial af »Continental«, skønt Sandheden var den, at jeg havde afskaaret enhver Forbindelse med »Continental«, for ikke at skade Danmark.

Jeg blev under Krigen underkastet ikke mindre end 3 Revisioner for at konstatere, at jeg ikke smuglede Raagummi ud.

Det gik rask med Udviklingen af Fremstillingen af Cyklegummi, da *Behovet herfor naturligvis blev større og større, efterhaanden som Importen tog af, først fra Tyskland, senere fra alle andre Lande; vi har været oppe paa at fabrikere op mod 400,000 Dæk og Slanger om Aaret.* Omkring 1915 blev det atter muligt at eksportere afvulkaniseret gl. Gummi, denne Gang til Sverige, paa den Betingelse, at jeg fik Lov at udføre 75 Tons oparbejdede gl. Galocher, mod at Sverige samtidig her til Landet indførte 100 Tons gl. Galocher. Vi skulde yderligere garantere af Hensyn til Englænderne — Guderne maa vide hvorfor — at det var de svenske Galocher, der i oparbejdet Stand gik til Sverige, og ikke f. Eks. danske. Dette blev ogsaa meget nøje kontrolleret.

Men alle disse Undersøgelser bestod jeg med Glans, og ikke engang *Thorup* fik Lejlighed til at gribe ind, endskønt jeg stod i en meget udsat Stilling; *jeg var den eneste, som havde Lov til at eksportere Gummi.*

De svenske Gummifabrikker var uden Undtagelse henviste til mig for at holde deres Fabrikker i Gang; vi solgte over Tusind Tons til dem. *Svenskerne kunde altsaa ikke en Gang selv oparbejde deres Affald, men maatte lade dette Arbejde foretage hos mig.*

Under Krigen blev vi imidlertid ramt af nye Ulykker. Den 25. December 1915 havde vi en Ildebrand, der ødelagde hele vort Benzinstrygeri, hvorved det sørgelige skete, at to Mennesker dræbtes og brændte op.

2. Juledag 1917 eksploderede en større Beholder og ødelagde en Del af Kedelhuset.

10. Januar 1918 eksploderede en Koger, jævned Kogeriet og Nabobygningen med Jorden, hvorved en Mængde Mennesker kom til Skade.

Jeg byggede imidlertid Kogeriet op igen, trods Frost, i Løbet af 3 Uger, med det Resultat, at uanset en Mængde Forsigtighedsregler, eksploderede en Koger paany, hvorved 2 Mennesker dræbtes og mange saaredes, saaledes at de, der var kommet paa Sygehuset fra den første Eksplosion, endnu ikke var udskrevet, da de fra den anden Koger-Katastrofe blev indlagt.

Eksplosionen var saa frygtelig, at en 6 Meter høj Koger røg op over Fabrikkens Skorsten og borede sig næsten helt ned i Jorden.

Krigen trak imidlertid ud; det blev vanskeligere og vanskeligere at skaffe Raamateriale, men Behovet skulde dækkes, og jeg maatte *som min hjemlige Konkurrent fabrikere de saakaldte Krigsvarer*, for hvilke jeg døjede megen Spot og Spe — da jeg bekendte Kulør, — det gjorde min Kon-

kurrent ikke; han sendte sine Krigsdæk over til Søsterfabrikken i Odense og ekspederede derfra, saa den tog »Skraldet«.

Men jeg reddede den danske Cyklehandlerstand fra Ruin, og Automobilhandlerne, der fik Bilerne hjem uden Gummi, fordi Englænderne pillede den af, stod i Kø foran min Fabrik for at faa Autodæk, som jeg ogsaa havde begyndt at fabrikere, men hvilke jeg naturligvis med manglende Erfaring og Raamaterialer ikke med saa kort Varsel kunde blive ferm i. Grossisterne pressede imidlertid min Fabrikation op, — thi uden Ringe kunde Bilerne, der dengang var stærkt efterspurgt — særlig dem med de smaa Numre — jo ikke sælges, og paa den anden Side: Naar Bilerne først var solgt og Pengene i Lommen, og der kom Vrøvl over Dækkene, *som jeg kun havde givet ud for, hvad de var*, ja saa var det mig, der fik Skylden.

Derfra alt det Vrøvl med Krigsdækkene.

Den overordentlige Kommission, som dengang svang et frygteligt Glavind, var jeg ogsaa oppe i, men imod min Fortjeneste kunde man intet indvende, saa lidt som imod min øvrige Handel.

Man maa huske paa, at den Gang kunde man næsten ikke gøre en eneste Handel, uden at maatte have en Jurist ved sin Side — og Bankens Sagfører, der saa stærkt har angrebet mig, kan bedst af alle bevidne, at jeg *i disse mange, vanskelige Forhold aldrig har faaet kastet den mindste Plet paa mig*, endskønt jeg havde Ret til at eksportere Gummisurrogat, og dette stod øverst paa Entente-magtens Kontrebandeliste, og til Trods for, at jeg

af principielle Grunde ikke vilde melde mig ind i den saakaldte Gummikontrolkomité, der skulde overvaage, at ingen Ringe kom paa tyske Biler, og som udstedte de berygtede A. og B. Erklæringer. Jeg holdt paa, at jeg hørte hjemme i Industriraa-
det og ikke kunde tjene to Herrer — Gummikon-
trolkomitéen bestod som bekendt af Grossistim-
portørerne.

Men skønt jeg saaledes stod ganske frit, er-
klærede den engelske Legation, at ingen saa loyalt
som jeg havde imødekommet Legationens Ønsker,
om ikke at levere Ringe til tyske Biler.

Under Krigen fremstillede vi ca. 6000 Auto-
dæk. — Saa kom Vaabenstilstanden.

BILLEDET SKIFTER.

Efterspørgslen daler, fordi Importen af Gummi-
fabrikata stiger; i 1920 udgjorde den 32 Millioner
Kroner; *men endnu i 1920 udførte jeg til Tysk-
land 60,000 Cykledæk, for Aaret efter at blive
trængt ud af tyske Dæk herhjemme; saa hurtigt
gik Udviklingen.*

Vore Fabriksanlæg var blevet udvidede Gang
paa Gang under Krigen; jeg havde anvendt min
Fortjeneste til dette Formaal.

Jeg har Revisionsattest for, at jeg trods
meget høje Skatter gennemsnitligt pr. Aar i Ti-
aaret 1912—21 har faaet udbetalt Kr. 25,000 pr.
Aar, og dog har jeg været oppe paa Millionfor-
tjenester, saaledes at jeg paa et vist Tidspunkt har
været Ejer af mindst et Par Millioner. Ja, i Maj

Maaned 1919 disponerede jeg over en Kontantbeholdning paa mellem 5—600,000 Kr., der henhod i Landbobanken.

Det manglede naturligvis ikke under Krigen paa Tilbud paa at sælge min Fabrik til Gründere, bl. a. var *Russisk Handels Kompagni* flere Gange ude efter den, men jeg sagde hver Gang Nej, trods mine Venners energiske Arbejde paa at faa mig til at sælge.

*Men jeg sagde, at jeg ikke arbejdede for Pen-
genes Skyld — et Par Millioner mere kunde jeg
nemt have tjent den Gang — men mit Arbejde var
mit Liv, dette at skabe og sætte i Værk, og det
var jo givet, at hvis Foretagendet var bleven gul-
lachtet, vilde det forlængst være gaaet samme Kø-
dets Gang som de Foretagender, der under Kri-
gen blev svindledede op i Pris. Til Gengæld er jeg
nu blevet slaaet ned efter at have døjet alle Over-
gangstidens Rædsler.*

Men Importmængden voksede stadig, selv om Værdierne dalede, og Konkurrencen paa Gummi-markedet blev værre end i nogen anden Branche.

Tyskland indførte f. Eks. sidste Aar imellem 5—600,000 Cykledæk, til en Gennemsnitsværdi, vistnok ikke langt over 2,50 Kr. medens de i Danmark lavede Dæk ikke kan fremstilles under Kr. 4,00, og hele Forbruget er 800,000 Stk.

Kampen var for haard — jeg maatte gribe til andre Fabrikationer og kastede mig først over Fabrikationen af Autodæk, som jeg jo havde nogen Kendskab til fra Krigen og aldrig helt havde opgivet. Denne Fabrikation regner jeg for en af de sværeste indenfor Gummiindustrien, fordi de

Krav, der stilles til et Autodæk, er saa uhyre og forskelligartede.

Men ydermere er Anlægget kostbart. Jeg vil anslaa, at denne Fabrikation alene har kostet mig mindst 1 Million at sætte i Gang. Imidlertid, vi vandt Terræn trods Modstanden fra Krigstiden, og vi var paa Højdepunktet af Anerkendelse i denne Sæson, vi havde fremstillet Dæk, der var løbet 60,000 km uden Punktering!

Vi staar nu med den bedste og billigste Metode i Verden for Fremstilling af Autodæk, en Metode, der er særlig uddannet paa vor Fabrik.

Men Salget af Autodæk sker efter et forbasket System, det saakaldte Konsignationssystem, hvor Varerne ikke overtages af Kunderne, før de sælger dem.

Det er en Salgsmaade, som vi ikke har indført, men som er gængs i Branchen, i hvilken der ikke findes noget Firma, der ikke sælger paa denne Maade, og vi var tvungne til at gaa frivilligt med.

Imidlertid hjalp dette System ogsaa til Fremgang i Salget og denne Fremgang var ikke kulmineret, da vi blev erklæret Konkurs.

Men Udlandet havde optaget en rasende Nedkæmpningstaktik, særlig Amerika, bl. a. brugtes dertil de uhyre ubrugte Depoter fra Fronten. — Tyskland havde lav Valuta, og Følgen blev, at Priserne nedsattes Gang paa Gang, indtil de endte *under Priserne fra før Krigen.*

Medens adskilligt af det, Mennesket bruger, er blevet meget dyrere, er *Gummien omtrent ene*

om at være bleven betydelig billigere efter Kri-gen.

Men Dumping, enten det nu skyldes svækket Valuta eller Overproduktion, er uberegnelig — og kan ingen staa imod.

Jeg fik ifjor Foraar Regeringen med til en Toldforhøjelse, som andrager ca. 6 pCt. paa Auto-gummi — uden Hjælp fra den øvrige Gummiindu-stri — men naturligvis hjalp Industriraadet mig, jeg tør dog nok sige, at uden mit Arbejde var Sa-gen ikke gaaet igennem i et Land, hvis Politik er saa frihandlerisk og agrarisk. — Denne Toldfor-højelse hindrede ialtfald al videre Nedgang i Pri-sen, saavidt jeg er à jour med det i Dag og ind-førte visse tekniske Forbedringer.

Kort forinden denne Lov blev stadfæstet, hav-de jeg faaet Statslaan. Jeg blev i den Anledning underkastet en *gennemgribende Revision* fra A til Z. I denne hedder det:

at Fabriken var dygtigt ledet og havde gi-givet endda særdeles smukke Overskud.

GALOCHERNES INDTOG.

For ikke at løbe med for megen Tomgang — maatte vi optage Fabrikationen af Galocher, dette skete i 1922! *Galochefabrikationen formede sig som en enestaaende Succes. Der var aldrig før blevet lavet Galocher her i Danmark — og det var ikke set nogensinde, at en Galochefabrik blev star-tet uden Børnesygdomme — vi havde ikke een.*

Vi fabrikerede den første Sæson ca. 35,000 Par, i denne Sæson 1923—24 naaede vi 125,000

Par, medens vor nærmeste Konkurrent, Helsingborg, har været en Menneskealder om at naa et Marked paa 150,000 Par i Sæsonen. Samtidig fik vi de højeste Priser, *Fabrikations-købmands-reklamemæssigt formede Optagelsen af Fremstillingen af danske Galocher sig som Appelsinen i Aladdins Turban.*

Blot gik det os ikke som Aladdin — der slap for at aflevere sit Hoved — trods Hassan med de skæve Ben.

Ja, blot faa Maaneder før Konkursen byggede vi en mægtig Hal til Galocherne og indrettede Fabrikationen i det hele saaledes, *at vi kunde lave 1800 Par daglig — vi naaede 1300.*

LANDBOBANKENS SAMMENBRUD.

Den direkte Anledning til, at Landbobanken standsede den 3. Januar d. A. og hvorved Vanskelighederne for mit Firma yderligere forøgedes, var Udeblivelsen af den halve Million Kr., hvorom vi havde forhandlet med det Plum'ske Konsortium i 2 Maaneder, tilsidst Nytaarsdag, hvor man i den ellefte Time fremsatte et helt nyt Krav om Generalfuldmagt fra mig.

Jeg vilde ved en saadan have mistet enhver Kontrol og Føling med, hvad der videre skete med mit Firma, ligesom jeg selv kunde blive sat paa Porten næste Dag, *idet man bød mig at blive Mester under min 21-aarige Søn som Direktør!!!*

Jeg forlangte et skriftligt Tilbud fra Konsortiet om, hvad dette vilde yde under visse Forudsætninger og et skriftligt Tilsagn fra Landbobanken om, hvad denne vilde indgaa paa.

Da begge Parter i Hovedsagen var enige, skulde dette ikke synes at være uoverkommeligt. I Stedet for Generalfuldmagt tilbød jeg at lade mig stille under Tilsyn af tvende Delegerede med Ret til at forlange mig afskediget, under Recours til en Voldgift.

Dette afslog man pure, og Bankens Repræsentanter forlod til stor Overraskelse for alle Tilstedeværende øjeblikkelig Mødet og afbrød derved Forhandlingerne og beseglede Bankens Skæbne.

Konsortiet og jeg forhandlede imidlertid videre, og jeg strakte mig saa langt, at jeg tilbød at underskrive Generalfuldmagten paa Betingelse af, at denne kun brugtes i Relation til det Grundlag, som var skabt gennem de maanedlange Forhandlinger, og som var nedskrevet i forskellige Kontraktudkast, klar til Underskrift, og at der senest den næste Dag, den 2. Januar, udbetaltes til Landbobanken $\frac{1}{2}$ Million Kr. kontant. — Konsortiet stillede da den nye Betingelse, at forinden den halve Million præsteredes, skulde en Ordning være truffet med mine Kreditorer. — Jeg bemærkede hertil, at dette vilde være en fysisk Umulighed at naa inden Morgendagen og var et ganske nyt Krav, idet man hele Tiden under Forhandlingerne havde forudsat, at Ordningen med Kreditorerne skete, efter at Banken havde faaet den halve Million. —

Jeg blev imidlertid presset til det yderste af min Familie og gik tilsidst saa vidt, at jeg tilbød at underskrive Generalfuldmagten, idet jeg frafaldt Kravet om den halve Million, men maatte

kræve, at Fuldmagten kun kunde benyttes indenfor en vis Frist. — Dette afslog man.

Fuldmagten skulde være uden Frist, og altsaa gælde i al Evighed.

Naturligvis afslog jeg paa et saadant Grundlag at underskrive Fuldmagten, bl. a. fordi jeg derved vilde afskære mig fra enhver anden Ordning.

SAGFØRERENS PRES OG TRUSLER.

Afvigte 13. December havde en københavnsk Overretssagfører indgivet en saakaldet Beskikkelse paa vort Selskab, omfattende et Krav paa 37,000 Kr. og samtidig erhvervet Dom paa en Veksel paa ca. Kr. 8,000. Forhandlingerne førtes altsaa under Presset af denne Sagførers Trusler, og dette Pres har naturligvis ikke øvet nogen gunstig Indflydelse; jeg vil tværtimod hævde, at det har virket i høj Grad med til Sagens uheldige Udvikling, idet Sagføreren den 3. Januar indgav Konkursbegæring, som vi imidlertid afværgede.

Yderligere lod denne Sagfører ikke Pressen være uvidende om, paa hvilken Maade han tog sin Konkursbegæring tilbage, og dannede herved Skole, saa at vi sidenhen baade har haft nye Beskikkelser og nye Konkursbegæringer, bl. a. en fra Landbobanken. (Sic!)

Ved Forliget, der konciperedes af den københavnske Sagfører, indgik denne, vel at mærke inden vi betalte, paa

at holde sig i Ro, ikke selv at ville foretage noget Skridt for at erhverve flere Fordrin-

ger paa os, idet han erklærede ingen yderligere at have f. T.,

at ville medvirke til lignende Ordninger som nu truffen med hans Mandant, ca. 25 pCt. kontant og Resten at betale over 4 Aar mod passende Sikkerhed (Prioritet i Ejendommen),

at han ikke vilde sætte sig i Forbindelse med andre af vore Kreditorer eller disses Sagførere. Vi husker saaledes, at Sagfører R. N. Rasmussen var nævnt som en af dem, han saaledes ikke maatte forurolige.

Naar vi gik med til, uden nogensomhelst Sikkerhed at lade Trediemand betale 40,000 Kr. til Rekvisenten, saa var det fordi vi ansaa *vedkommende Sagfører som et enestaaende Fænomen mellem Sagførere* og ved den nævnte Foranstaltning gik ud fra, at have faaet ham fra Halsen.

Der kom naturligvis som Følge af Publiceringen af Forliget flere Beskikkelser, ja endog Konkursbegæringer, hvilke sidste vi afværgede, medens de første ikke efterfulgtes af nogen Konkursbegæring.

Foreløbig syntes Forholdene derefter at ville trække sig i Lave, vi anmodede i H. t. Aftale af 5. Januar 1924 med omtalte Sagfører vore Kreditorer om at ville vente med Betalingen af deres Tilgodehavende indtil ultimo Februar, og herpaa indgik langt de fleste ved skriftlig Tiltrædelse, og det er vor faste Overbevisning, at *hvis Sagføreren jeg før nævnte, og med hvem Forliget var indgaaet, ikke var kommen imellem, havde vi den Dag i Dag været i Gang og faaet som Ret og bil-*

ligt er en rolig Afvikling af Gælden gennem et fortsat Moratorium.

Det kom derfor som et Lyn fra en klar Himmel, da den oftomtalte Sagfører d. 16. Januar fremsendte en ny Beskikkelse!

AFTALEN BRYDES.

Vi havde ikke i vor vildeste Fantasi tænkt os, at han vilde gøre dette, opfordre os til at betale til en ny Mandant, paa Trods af Aftalen af 5. Januar, der jo udtrykkelig forudsætter, at vi ikke betaler gammel Gæld til nogen. En Beskikkelse var altsaa ganske unødvendig.

Paa den ene Side har han altsaa en Mandant, for hvem han laver et Forlig, hvorefter vi f. T. ikke maa betale nogen, og som skal have Restskylden likvideret i Løbet af 4 Aar, og paa den anden Side en Klient, for hvem han kræver et Beløb betalt — altsaa, *at vi skal udføre en Handling, som direkte er i Strid med den Aftale, han træffer i første Tilfælde, saameget mere, som Konkursbegæringen, da vi ikke betaler, (bl. a. fordi Sagføreren saa vilde anse det Forlig misligholdt, han selv havde produceret) følger umiddelbart i Hælene paa Beskikkelsen, efter at de 14 Dage er gaaet.*

Ved Konkursbegæringen afskæres den første Klient fra at faa sin Restskyld betalt efter Aftalen af 5. Januar og overhovedet, fraset nogle faa Procenter.

DET FØRSTE KREDITORMØDE.

Den 18. Januar havde vi indvarslet til et Kreditormøde paa Hotel »Dagmar«, København, ved hvilket mødte et større Antal Kreditorer, som repræsenterede Fordringer paa ialt Kr. 3,189,235,74.

Da ingen, uden nævnte Sagfører, tog Reservation overfor den Beslutning, som Mødedeltagerne enedes om, og som gik ud paa et kortere Moratorium ($1\frac{1}{2}$ Maaned) *var vi berettiget til at hævde, at alle de andre Deltagere er bundet til dette Moratorium*, da Betingelserne for dette fra vor Side ikke er brudt. Kreditormødet besluttede, at der af Overretssagfører Gelting og Direktør Herforth skulde vælges en *fagkyndig* Repræsentant, for at denne sammen med Centralanstaltens Revisor kunde overvaage Forretningens Gang og medvirke til Statusopgørelse pr. 31. Decbr. 23. Overretssagfører Gelting forudsatte udtrykkelig, at denne Tillidsmand blev en Mand, jeg akcepterede.

Hvis ikke hele denne Aftale af 5. Januar skal betragtes som rent og skært Komediespil — som noget, der ikke var alvorligt ment fra Sagførenes og hans Klienters Side, hvilket jeg jo ikke kunde have nogen som helst Grund til at tro, endsige formode, saa fremgaar det eo ipso af Aftalen, at saadan maatte det forudsættes og *min Paastand har i højeste Grad Sandsynligheden for sig, thi det modsatte Synspunkt, at Sagføreren skulde ved nye Incassationer virke for andre Ordninger,*

herunder at erklære os Konkurs, kan slet ikke forenes med Aftalen af 5. Januar.

Men denne Paastand kan bekræftes af d'Her-
rer Højesteretssagfører Fick, Overretssagfører
Zangenberg, Direktør Theilgaard samt Gustav
Theilgaard, der alle var tilstede ved de Forhand-
linger, som resulterede i Aftalen.

De 40,000 Kr. vilde man da ikke kaste ud i
et bundløst Gab — *de blev skaffede af mig, ved at
jeg belaante nogle Værdipapirer, jeg var Ejer af,
og som saa at sige var min sidste Reserve.*

Nu indtræder den Episode, hvor man den 23.
Januar forlanger, at jeg skal betale 2000 Kr. til
den af Kreditorudvalget udpegede Repræsentant,
medens jeg og mange andre havde den Opfat-
telse, at ham skulde Kreditorerne betale. Jeg be-
talte jo allerede Centralanstaltens Revision, der
overvaagede Regnskabet fra 2. Januar 1924. Men
jeg fik Besked om, at hvis jeg ikke senest d. 24.
havde betalt disse 2000 Kr. vilde Kreditorudval-
get nedlægge sit Mandat — *dette skete inden jeg
havde faaet Navnet meddelt paa den Revisor, en
tidligere Bankbestyrer, som man havde udset til
Posten.*

*Altsaa er det urigtigt at paadutte mig, at jeg
er Skyld i at Kreditorudvalget gik sin Vej. Da jeg
erfarede, hvem Manden var, maa jeg naturligvis
indrømme, at jeg ikke var begejstret for at faa
just en Bankmand til at afgøre en Industris Ren-
tabilitet, Status og videre Eksistens, og foreslog
derfor to praktiske Folk, hvoraf den ene havde
været knyttet 20 Aar til en Gummifabrik, men
iøvrigt tilbød jeg Forhandling herom.*

Dette blev nu udlagt, som om jeg havde nægtet at acceptere den af Kreditorudvalget udpegede Mand, medens Forholdet er det stik modsatte, at Kreditorudvalget gik inden jeg havde faaet Mandens Navn at vide. (Se herom Bilag 1).

JEG ARBEJDER

PAA LINIE MED KREDITORERNE.

Siden Marts Maaned 1923 havde jeg stillet mig paa Linie med Kreditorerne og søgt at sikre deres Tilgodehavender, jeg skal forklare hvorledes: Den 19.—21. Marts blev der underskrevet en Overenskomst mellem Landbobanken og mig. (Bilag II).

Initiativet udgik den Gang fra Banken, som ikke ønskede at gaa til Generalforsamlingen uden at have Afviklingen af mit Selskabs Gæld til den lagt i et fast Leje.

Generalforsamlingen forløb imidlertid mod Forventning glat, og Interessen for Overenskomsten var siden hen fra Bankens Side i betydelig Grad kølnet.

Om denne Overenskomst har Hr. Bankdirektør Hassing Jørgensen erklæret, at nu var vi inde paa den rigtige Vej. Jeg satte mig derfor i Forbindelse, bl. a. ved Henrejse, med enkelte store Kreditorer, først og fremmest i Udlandet og opnaaede Tilsagn, ogsaa skriftlige, om, at de vilde lade Gælden staa i fem Aar mod Sikkerhed i disse Partialobligationer og 20 pCt. Afdrag om Aaret.

Alle disse Overenskomster har været forelagt Bankens Bestyrelse og Direktion.

BANKINSPEKTØREN KOMMER.

Imidlertid blandede Nationalbanken og Bankinspektøren sig i Sagen paa en Maade, som det vilde føre for vidt at komme ind paa her. — I Parentes bemærket, har saavel Bankens Bestyrelse som jeg siden Efteraaret 1922 slidt de københavnske Bankers Trapper, og disse Banker har altsaa fra dette Tidspunkt vidst, at Landbo-banken var haardt engageret med mig, men man vilde ikke engang optage en Drøftelse af Sagen — man »havde Industri nok«!!

Bankdirektør *Green*, Nationalbanken, bebrejdede Banken, at den ved Martsoverenskomsten havde udleveret sin 1. Prioritets Sikkerhed til Fordel for upriviligerede Kreditorer, *men sagde udtrykkeligt, at der intet var at bebrejde mig* og lovede mig at diskontere mine Kundeveksler i fuldt Omfang, samt lombardere mit Galochelager indtil Kr. 350,000, ifald jeg vilde underkaste mig en Revision.

Dette gik jeg selvfølgelig ind paa, og vi enedes om, at lade min sædvanlige Revisor, Centralanstalten, udføre dette Arbejde, der tog godt 3 Maaneder.

DEN STORE REVISION.

Resultatet blev en Beretning, en Status og en Rentabilitetsberegning.

I Beretningen var der intet ugunstigt om os, men tværtimod en Del Forbehold overfor de i Sta-

tus foretagne ekstraordinære Afskrivninger etc., hvorved den i Status opførte Underbalance reduceredes betydeligt, medens Rentabilitetsberegningen viste, at vi med en daglig Produktion af 1000 *Par Galocher* vilde kunne indtjene ca. 475,000 Kr. netto pr. Aar.

Jeg afleverede Revisionsberetningen sammen med mine Modbemærkninger til Bankinspektøren, der sendte Revisionsberetningen — men *ikke* Modbemærkningerne — til Hr. Green.

NATIONALBANKDIREKTØREN.

Den 8. November ifjor var jeg saa inde at tale med Hr. Green, der straks afslog at forhandle om Støtte, da vi var insolvente, hvilket jeg bestred paa det kraftigste, og selv Bankens Sagfører udtalte, at vi ikke var det. Og jeg hævdede overfor Hr. Green, at naar han vilde bruge den Del af Beretningen, som var i vor Disfavør, maatte jeg ogsaa kræve, at han tog Hensyn til Rentabilitetsberegningen. Paa dette svarede Hr. Green — forøvrigt saare karakteristisk — at den var jo afhængig af Konjunkturerne!! *Iøvrigt erindrede Hr. Green ikke at have givet nogetsomhelst Løfte om Laan, jfr. ovenfor.*

Jeg beklagede da at maatte afbryde Forhandlingerne.

Hr. Green havde altsaa opnaaet at forhale Udstedelsen af Obligationerne et halvt Aar med det Resultat, at vedkommende Kreditorer blev utaalmodige.

VAREGÆLDEN M. V.

Ved at Kreditorerne overtog for 500,000 Kr. af disse Partialobligationer vilde vi øjeblikkelig reducere Udbetalingerne til den løbende Varegæld til ca. 300,000 Kr., hvilket Beløb maa siges at være passende til en Omsætning paa ca. 200,000 Kr. pr. Maaned, hvortil forlanges for 100,000 Kr. Raavarer, medens man jo umuligt kan klare 800,000 Kr. der skal dreje hver tredie Maaned med 3 × 200,000 Kr.

Paa den anden Side havde vi ubehæftede Værdier nok i vor Fabrik, og det turde kun være den naturlige Vej gennem Optagelse af nævnte Obligationsslaan at gøre Værdier flydende, tilstrækkeligt for Øjemedet.

Vor Status pr. 31. Decbr. 1922 viste, efter en Afskrivning paa over $\frac{1}{2}$ Million paa Debitorer, en Debetsaldo paa 342,000 Kr. Forøvrigt havde vi for første Gang et Driftstab paa 109,000 Kr. i 1922.

Jeg maatte med den Udgang af Samarbejdet med Hr. Green nu forlange, at Landbobanken gav den fornødne Moderationspaategning paa Hovedobligationen for de 800,000 Kr. Partialobligationer, som jeg vilde tinglæse, og tilskrev Banken herom gentagne Gange.

SKADESLØSBREVET.

Tilslidst meddelte jeg Bankinspektøren, at Obligationen vilde blive tinglæst Torsdag den 13.

December, og saa var det, at Banken *paatværs af Overenskomsten, men efter Forlydende paa Bankinspektørens Initiativ, samtidig lod læse et Skadesløsbrev fra 16. Maj 1923 paa Kr. 360,000,00.*

Vi havde tidligere over et længere Tidsrum fornyet et saadant Skadesløsbrev til Banken, nemlig hver 3die Uge, dels for at undgaa at stemple, men dels — og det var vistnok Hovedgrunden — for at undgaa at oplyse om, at vi skyldte Banken dette Merbeløb — hvilket kunde skade Banken.

Martsoverenskomsten forudsætter, at dette Skadesløsbrev bortfalder. Bankinspektøren udtalte d. 26. Juni 1923 i Vidners Overværelse, at det ingen Værdi havde for Banken — jeg har derfor ogsaa siden Maj Maaned nægtet at forny det som før.

Yderligere har jeg adskillige Gange senere bestemt pointeret dette Standpunkt overfor Banken.

Stillingen er nu altsaa denne, at Banken ulovligt har ladet tinglæse Skadesløsbrevet paa 360,000 Kr. samtidig med, at vi i vor gode Ret har tinglæst Hovedobligationen paa de 800,000 Kr. Banken vil ikke give Moderationspaategning, hvorved dens første Prioritet paa Kr. 300,000 jævnfør Martsoverenskomsten skal rykke for de 800,000 Kr.

Banken paastaar, at dens Tilgodehavende pr. 31. Decbr. 1923 med Tillæg af forfaldne Renter er

2,800,000 Kr.

Da de 200,000 hidrører fra Garantier, hvilke Banken har ydet overfor Staten og en enkelt Kreditor, maa en almindelig Ordning ogsaa forudsætte, at disse Garantier bortfalder, ligesom 100,000 Kr. for en stor Del udjævnes med de Rentenedsættelser, vi har til gode iflg. Martsoverenskomsten.

Vi kan derfor rundt regne med, at

SKYLDEN TIL LANDBOBANKEN

vil andrage

Kr. 2,500,000,

hvorfra gaar 1ste Prioriteten paa de 300,000 Kr. Til Rest bliver saaledes:

Kr. 2,200,000.

Selvom Banken kvitterer 1,100,000 Kr. faar Sparerne fuld Dækning, ifølge Bankinspektørens Udtalelser til mig.

Jeg skal i denne Sammenhæng straks gøre Rede for det saakaldte

TRANSPORTFORHOLD.

Det var i 1921, vi begyndte med at give Banken Transportsikkerhed i vore udestaaende Fordringer — ialt har der i Aarenes Løb været givet Transport paa 3,200,000 Kr.

Debitorerne er ikke samtidig underrettet om den skete Transport, men det er et Hensyn fra Bankens Side, der er vist os, fordi det jo vilde skade vor Forretning overfor Kunderne, hvis saa-

danne Meddelelser udgik — dels var det uoverkommeligt, fordi Minimum af Beløb, som blev transporteret paa denne Maade, var saa ringe som 50 Kr.

Jeg skal ved denne Lejlighed udtale, at et saa kompliceret Regnskab — vi holdt alene en Mand, som ikke bestilte andet end føre Transportregnskabet — nødvendigvis medfører Fejl, og et Samarbejde er derfor absolut nødvendigt, for at ikke det hele skal ende i Virvar.

Dette har vi ogsaa foreslaaet Banken flere Gange, men aldrig faaet noget Svar herpaa.

Banken har nemlig allerede den 31. Decbr. 1923 udsendt Meddelelser til alle vore Debitorer, selv til dem, hvorpaa den ingen Transport besad, om at betale alt, hvad de skyldte os, direkte til Banken, hvilket jo er en besynderlig Fremgangsmaade, men ogsaa ganske uberettiget.

»BANKTEKNIK«

Da Banken udsendte disse Meddelelser saa tidligt som *den 31. Decbr. 1923*, er det dermed bevist, at den havde taget sit Standpunkt paa dette Tidspunkt, og Forhandlingerne Nytaarsnat var Skinforhandlinger.

Da vi blev bekendt med, at disse Meddelelser var udsendt, tilskrev vi naturligvis ogsaa Kunderne desangaaende, og Resultatet er som venteligt blevet, at nu betaler Debitorerne hverken til Banken, os eller Konkursboet.

Til Bevis herfor kan anføres, at Banken de første 14 Dage af Januar paa disse Transporter

har faaet indbetalt ialt — siger og skriver — 1000 Kr., medens vor Omsætning, altsaa Indgang paa denne Konto, i Løbet af 1922 har udgjort

Kr. 1,097,067,61,

saaledes godt 90,000 Kr. eller *ca.* 3000 Kr. gennemsnitlig pr. Dag. I 14 Dage har Banken ikke faaet en Trediedel af, hvad vi fik ind om Dagen.

Men iøvrigt kan et saa stort Kompleks — det svinger i Øjeblikket omkring 1,400,000 Kr. — ikke realiseres uden Opsupplering, fordi et Konsignationslager, og det er væsentligst Konsignationslagre det drejer sig om, ikke uden en saadan kan faa Lejlighed til at drive den Forretning, der muliggør den *normale* Omsætning.

Det er klart, at der i Konsignationslagrene findes Poster af mindre Værdier end oprindelig ansat, baade paa Grund af Prisnedgangen og Alder, men hertil har Status pr. 30. Juni 1923 taget rigeligt Hensyn, idet der er afskrevet rundt 200,000 Kr. paa denne Post af et Kompleks paa 625,000 Kr. og Varerne, der er lagt ud efter 30. Juni kan dog umuligt være for gamle.

Naar nu Banken tilskriver en Mand, som har Konsignationslager, at han skylder for dette, er det venteligt, at Manden svarer tilbage, at det gør han ikke. Hovedprincippet har været, at vi incasserede Penge — vi, der har Folk, som er øvede i dette Arbejde — og at Pengene derefter indgik til Banken.

Banken har saaledes været meget forundret over, at Folk, der er rykket, skriver, at Pengene

er indsendt pr. Postanvisning eller Efterkrav. — Forholdet er dog dette, at gennem Generalfuld-
magt til Postvæsnet og Jernbanerne, har vi ingen
Adgang haft til at faa disse Penge, som derfor
altid er gaaet ind dér, hvor de skulde gaa ind,
i Banken, og mit ledende Princip i dette Forhold
har været at instruere mine Folk om, at alle Pen-
gene blev sendt til Banken.

Med Hensyn til

FABRIKKENS PRODUKTION

i Aaret 1923 anføres følgende Tal:

Vi har haft et effektivt Salg i Fastregning paa	Kr. 1,217,059,17
fra Konsignationslagre paa	- 413,396,68
	Kr. 1,630,455,85

medens vi i Konsignation har	
udlagt for ialt Kr. 841,489,50,	
altsaa mere end vi har faaet ind	- 428,092,82
	Kr. 2,058,548,67

I 1922 havde vi	
Fastregningssalg	Kr. 725,526,59
Galocher	- 92,413,28
	817,939,87
Udlagt i Konsignation	496,188,03
	Kr. 1,314,127,90

*Man kan heraf se, at vort Fastregningssalg i
Løbet af eet Aar er steget med ca. 50 pCt., hvilket
skyldes Galocherne, hvoraf vi i 1923 solgte i Fast-
regning for*

Kr. 498,256,79.

Men det effektive Salg i Konsignation Kr. 413,396,68 er omtrent lige saa stort som hele det udlagte Konsignationslager i 1922, i Særdeleshed, hvis Prisfaldet paa Autodæk tages i Betragtning.

Af Galocher og Strandsko solgte vi			
i 1922 ca. 40,000 Par		Kr.	92,413,28
men i 1923 - 127,000 -			
i Fastregning	Kr. 498,256,79	-	
i Konsignation	- 48,909,86	-	547,166,65
			Kr. 639,579,93

Vort samlede Salg i den 12-aarige Periode 1912—23 har været *Kr. 19,273,453,37*, altsaa meget nær:

Kr. 1,600,000 om Aaret i Gennemsnit.

Endvidere kan man se, at vi i Konsignation har bundet langt over 400,000 Kr., *hvilket Beløb til Stadighed er udestaaende, og altsaa er det, der i første Række fremkalder Vanskelighederne.*

KONSIGNATIONSSALGET.

Vi har ingen nøjagtig Statistik over det effektive Konsignationssalg i 1922, men dette har næppe oversteget Kr. 150,000 Kr., medens det for 1923 er omtrent 3 Gange saa stort — *altsaa et Bevis for, at vore Autodæk har vundet mægtigt frem.*

Maa det være mig tilladt i denne Forbindelse at bemærke, at Autodækkene ikke sælges med Tab, men Dumpingen hindrer passende Avance og hæmmer i det hele Aftrækket.

VINDING OG TAB.

At *Galochefabrikationen* har formet sig som en enestaaende Sejrsang, viser Springet i Salget

fra 92,000 Kr. i 1922

til 547,166,65 i 1923.

Indtil Udgangen af Aaret 1921 har Fabrikken arbejdet med Overskud og haft en Egenkapital paa over 1,5 Millioner — først med Aaret 1922 kommer de store Tab paa Debitorer og et Tab af ca. 109,000 Kr. paa Driften.

I 1921 kunde vi betale de Kreditorer, der ikke var sikret ved Prioriteter, uden at vi behøvede at tage Hensyn til de i Fabrikken anbragte Værdier. Vi havde afsat til Imødegaaelse af Tab

$\frac{1}{4}$ Million,

foruden at vi havde en *bogført Reserve* paa 126,000 Kr. og *andre Reserver* paa 1,500,000 Kr. i Nybygninger etc.

Vi havde i Tiaaret 1912—21 indtjent en Bruttogevinst paa ca. 4,000,000 Kr. eller ca. 24 pCt. paa Omsætningen, hvilket Centralanstalten bekræfter. Iøvrigt udtaler den i denne Anledning:

»Alt i alt maa de indvundne Resultater siges at have været udmærkede, thi selv om Krigen og Højkonjunkturerne har spillet en større Rolle, vidner det dog ogsaa om Energi og Dygtighed hos Ledelsen.«

Ved Udgangen af Aaret 1922		
afholdt vi et Tab paa	Kr.	109.688.96
afskrev paa Debitorer,	-	479.604.95
men endte alligevel med De-		
betsaldo paa	-	341,926,05
Pr. 30. Juni 1923 skulde vi for-		
uden dette Beløb have tabt iflg.		
Cetralanstaltens Balance		
yderligere	-	550.000.00
ialt.....		Kr. 1.481.219.96

og vel at mærke i Løbet af $1\frac{1}{2}$ Aar, nemlig fra 1. Januar 1922—30. Juni 1923, altsaa gennemsnitlig ca. 90.000 Kr. pr. Maaned. Det turde dog være udelukket!

Centralanstaltens Status er da, som tidligere nævnt, ogsaa afgivet med store Forbehold, særlig med Hensyn til Fabrikkens Bygninger og Grundværdier, Afskrivninger paa Fordringer og Lagre, idet det altsammen er Tab, der endnu ikke var eller er lidt — nogle af de afskrevne Fordringer er i Mellemtiden indgaaet fuldt!!!

Mine Modbemærkninger (Se Bilag 4) er derfor ikke uberettigede, men tværtimod velfunderede, idet selv disse regner med Tab, som endnu kun er mulige, men ikke lidt.

SOLVENT VED KONKURSENS INDTRÆDEN.

Alt i alt vil en objektiv Vurdering bevise, at vi var solvent, medens jeg personlig er af den Opfattelse, at *da Fabrikken blev erklæret Konkurs, var der $\frac{1}{2}$ Million Kr. Egenkapital i Behold.*

Erhvervsmæssigt set, betød Fabrikken overordentlig meget for Egnen. Vi har i Aarene 1914—1921 i Arbejds løn ialt udbetalt:

Kr. 2.358.603.40,
deraf alene i 1923 - 446.498.70,

men indirekte er mange Handlende i Køge stærkt afhængige af os, haardt ramt som Køge er i Forvejen ved de to Skibsværfters Sammenbrud — det sidste beskæftigede henimod 400 Mennesker ligesom vi.

LANDBOBANKEN OG D. A. F.

Endelig vil jeg lægge et godt Ord for *Landbobanken*.

Indtil Udgangen af Aaret 1921 var den kun ude med godt 1 Million Kr. hos D. A. F., d. v. s. Aktieselskabet Dansk Afvulkaniserings Fabrik.

I 1921, 1922 og 1923, altsaa netop de Aar, hvor Krisen rammer os, er det, at den iler os til Hjælp.

Gælden er med Udgangen af

Aaret 1920	-	1.189.000.00
do. do. 1921	-	1.650.000.00
do. do. 1922	-	2.201.000.00
do. do. 1923	-	2.600.000.00,

altsaa er den steget med ca. 400.000 Kr. om Aaret, og naar man som Banken har arbejdet med os i snart 15 Aar, har set Virksomheden blomstre frem og eje en Særformue paa over $1\frac{1}{2}$ Million Kr., set os have en Folio paa $\frac{3}{4}$ Million Kr., set os

klare den ene Vanskelighed efter den anden — og dem har der været mange af: Standsning af vort oprindelige Erhverv, Afvulkanisering — 5 Ildebrande og 4 Eksplosioner, set os gaa uanfægtet gennem Krigstidens mange Fristelser, for hvilke vi var særligt udsatte som Gummiexportør, set os holde hele Sveriges Gummiindustri i Gang under Krigen, nu til allersidst gennemføre Galochefabrikationen saa enestaaende heldigt — ja, hvad er der saa at sige til, at Landbobanken gav os sine sidste Reserver i Haab om, at stærkere Kræfter i Nødens Time traadte til — *de Kræfter, som i Aar og Dag kende Stillingen, men som svigtede, og de faa Skammen, ikke Landbobanken, der søgte at hjælpe en Industri gennem Krisen og derved gav Brød til mange Hundrede Familier i de allerværste Kriseaar.*

HVORFOR KOM KONKURSEN?

— »Men hvorfor i Alverden blev Fabrikken da erklæret konkurs — en Fabrik, som har eksisteret i 16 Aar i hvilke den har produceret for nogle og tyve Milioner Kr. og udbetalt ca. 2½ Million Kr. Arbejdsløn og arbejdet med Overskud (de Aar naturligvi undtagne, hvor ingen Mennesker kunde tjene Penge, men Alverden sætter Penge til, taber den på Debitorer og Varelagre 1 Million Kr. (siden 1922), og hvilken Million er indenfor dens ospaede Kapital)«.

— »Er da Grunden den, at Fabrikken skal slaas ned, fordi den rammes af en Skæbne, som er fælles for næsten hele Samfundet. — Er Grunden den, at der ingen Fremtid var i Fabrikken?«

Nu svarer mange: »Der var netop god Gang, undskyld Udtrykket, i Galocherne, de alene kunde bære Fabrikken — Folk fra Udlandet stod i Kø for at faa Lov at købe disse Galocher, fra Rusland, Finland, Norge og Tyskland kom de, *vore Galocher var med eet Slag blevet regnet for Verdens bedste.*«

— »Ja, men var Fortjenesten nu alligevel ikke saa lille, at Fabrikken aldrig kunde arbejde sig op af det finansielle Uføre, den var i?« Tværtimod, i Løbet af højst to Aar vilde den have været ude af det. »Ja, saa vi forstaar ikke et Ord af det hele«!

Naturligvis er i første Række Aarsagen til Fabrikkens Sammenbrud at føre tilbage til Tysklands ganske ødelæggende *Import*, altsaa fra Udgangen af Aaret 1921, hvilken ikke alene rammer Fabrikken, men ogsaa dens Kunder, som ikke kan betale, hvad de har købt, fordi de ikke kan komme af med Varerne paa Grund af, at deres Indkøbspris laa saa langt over Tyskernes Dumpingspriser. Herved lider vi de store Tab; Cylebranchen er i Forvejen ikke særlig godt funderet, og vi faar det ene store Smæk efter det andet, som sidst ankomne i Gummibranchen fik vi, som det altid gaar, fat i den tyndeste Ende, den der først vilde give Tab og ogsaa gav det i dette Tilfælde.

Derved mistede vi i to Aar over $\frac{1}{2}$ Million Kr. paa udestaaende Fordringer.

— »Ja, det kan jo altsammen være mege godt, men hvorfor prøvede De saa ikke paa, da Demærkede, hvor anspændt Situationen bliver, at skaffe Dem frisk Kapital, eller i det mindste en Ulsæt-

telse af Gælden eller en Akkord, saadan gaar det jo saa mange?« »Jeg husker,« — siger den spørgende — »hvorledes et Skibsværft, »Baltica«, fik en Ordning, Udsættelse under Likvidationsformer og ikke blev erklæret Konkurs, skønt der kun blev 2 pCt. til Kreditorerne; se, saadant noget lignende skulde De have gjort, Theilgaard, saa havde De dog bevaret Industrien for Køge og Dem selv, medens De nu nærmest er bleven »the man from the street«, som Borgmester Kaper siger.»

DEN INDUSTRISKADELIGE POLITIK.

Dertil svarer jeg: Dette her med at skaffe frisk Kapital var jo siden Udgangen af 1921 praktisk umuligt, efter at *Madsen Mygdal* baade i Odense og Skive havde taget til Orde for de frie Kræfters Spil og gaaet imod Importregulering. Thi det var nemlig den indirekte Virkning af Regeringens industriskadelige Politik, at Folk blev rædde for Industrien — ethvert Barn paa Gaden vidste, at med Industrien gik det ad H. til.

BANKERNES INDUSTRIFORSKRÆKKELSE.

Og Bankerne, som skulde laane os Penge, blev industriforskrækkede; de var allesammen, sagde de da, og det er troligt nok, tilstrækkeligt forsynet med Industri. Jeg, som kun havde haft een Interesse, den nemlig at sætte i Værk, aldrig spekuleret, jeg kunde ingen Hjælp faa fra Bankerne, fordi de skulde støtte f. Eks. en Gødningsfabrik, der havde tabt 8 Millioner Kr. paa en Sukkerspekulation paa Java. Sig mig, hvad har egentlig Gød-

ningsstoffer og Sukker at gøre med hinanden! — Eller en Oliemølle, som havde tabt en halv Snes Millioner Kr. paa Spekulationer i Gummiplantager i Østen: Altsaa: Fordi *de, der har været vilde i deres Dispositioner, skal støttes — ellers river de vel selve Bankerne med — kan vi andre, hvem ingen slig Daarskab kan bebrejdes, ingen Støtte faa!*

Men det tragikomiske er jo, *at de, der foretager saa meningsløse Dispositioner, nu staar med Palmerne i Hænderne og hører til dem, der f. Eks. i Valutakommissionen skal raade for Danmarks Helse, medens vi andre er dem, fra hvem Forargelsen udgaar.*

REGNSKABSKYNDIGHED ER IKKE NOK.

Hvis f. Eks. en Mand som Nationalbankdirektør Green havde været et Mandfolk og havde holdt sit Ord, i Stedet for at løbe fra det, saa havde Landbobanken eksisteret den Dag i Dag, og mod *Bankinspektøren kan der rettes lige saa alvorlige Bebrejdelser; — han er sikkert en velmenende Mand, men efter min Mening ikke sin Plads voksen. En Mand, i hvis Hænder man lægger en saa suveræn Magt som eneraadigt at kunne lukke en Bank, kan ikke være, hvad skal jeg sige, en »bedre Kontorist«.*

Om Green, da han var Bankinspektør, sagde man, at han ikke kunde læse et Regnskab, og om Bankinspektør Hald siger man, at han kan kun læse et Regnskab.

Men Green og Hald er forøvrigt paa samme Linie; Green sad i Revisionsinstituttets Bestyrelse,

før han blev Nationalbankdirektør, han efterfulgtes af sin Kollega Stein, — og Revisionsinstitutet købte Halds Forretning i Aarhus, da denne blev Bankinspektør.

Disse Forhold medfører jo ogsaa, at Halds Indflydelse paa Bankerne ikke er ret stor, idet han ellers dog maatte have kunnet skaffe den relativt ringe Kapital, vi eller Landbobanken skulde have haft for at staa Krisen igennem.

Paa den anden Side har *Bankinspektøren* paa-
taget sig et mægtigt Ansvar ved at lade Banken
fortsætte fra ultimo Juni 1923 til 3. Januar 1924.

Jeg husker endnu, hvilken forfærdelig Hast, det havde ved hans Besøg ultimo Juni med at faa Sagerne undersøgt — han maatte have en Beretning og Status i Løbet af 8 Dage. Jeg troede først, det var fordi Situationen var overhængende — *bagefter viste det sig imidlertid, at Herr Hald skulde paa Sommerferie, tiltraadte en saadan en halv Snes Dage efter og blev en Maaned væk!!!*

Det var forøvrigt vist ikke ret længe efter, at han havde overtaget Embedet. Ja! saadan gør vi her i Landet: Vi sætter bare en Embedsmand mere paa Budgettet og lader ham erstatte den praktiske Mand saa sover vi videre.

SAGKUNDSKAB ELLER JURISTER.

Saaledes ogsaa nu med Konkursen; her er der ikke færre end 5 *Jurister, der bestyrer det, men ikke en Købmand eller Fabrikant er med.*

Man lader Retfærdigheden matematisk ske Fyldest, og samtidig gaar Værdierne den Vej, de helst ikke burde gaa.

I Tyskland f. Eks. er det i Reglen en Købmand, der bestyrer den Slags Boer.

Jeg foreslog ogsaa — forøvrigt meget spagt, — at en Købmand skulde blot ind i Kreditorudvalget, men blev haanligt afvist med Bemærkning eller — som det hedder i det juridiske Sprog — med »Tilføjende om«, at ham kunde man altid spørge. *Ja, hvis man forstaar at spørge. Det særlige ved Fagkundskaben er jo dens Evne til at spørge rigtigt.* Men alle de Sparere, som siden ultimo Juni er kommen til, enten som nye Sparere eller med større Midler, og Bankens Aktionærer, der intet har vidst, *allesammen intet vidst, hvor Bankinspektøren har faaet fuld Besked*, kan disse Folk ikke forlange sig skadesløsholdte af Bankinspektøren?

BANKINSPEKTØRENS YDERLIGERE ANSVAR.

Men Bankinspektøren har maaske begaaet en langt alvorligere Fejl; han har, efter hvad der siges, i Samraad med Bankens Sagfører ladet Obligationen paa de 360,000 Kr. tinglæse ved en Overrumpling d. 13. Dec. ifjor, *mod bedre Vidende?*

Ja! For han vidste jo, at vi vilde tinglæse de 800.000 Kr. denne Dag; det havde vi meddelt ham, vi vilde gøre i Henhold til Overenskomsten af 19.—21. Marts, *jvfr. hvilken ingen Prioritet paa 360.000 Kr. maatte læses.*

Ved denne Tinglæsning af yderligere Skyld til Banken bliver Kreditorerne naturligvis endmere opskræmte; havde Banken undladt at foretage

dette Skridt, saa vilde Kreditorerne have haft et fuldgodt Pant for 800.000 Kr. af deres Tilgodehavende i Fabrikken, medens det nu blev sideordnet med de 360.000 Kr.

At det hele skete som en *Overrumpling* og mod al Aftale viser jo, at man maatte benytte *et af os underskrevet Skadesløsbrev fra Maj Maaned* — det vi ikke vilde forny — og derfor havde forlangt tilbage, og at Skadesløsbrevet ikke naaede at blive stemplet før Tinglæsningen, hvorfor det latterlige sker, at jeg idømmes en Stempelbøde paa ikke mindre end 3.600 Kr.!!!

SPARERNES REDNING.

Saa er der det andet Spørgsmaal: Hvorfor jeg ikke fik en Generalordning eller Akkord med Kreditorerne; dertil vil jeg svare, *at jeg ofrede mig i saa Henseende for at redde Landbobanken*. Hvis jeg nemlig havde søgt en Akkord, maatte jeg have standset mine Betalinger, og derved vilde Bestræbelserne for at skaffe Landbobanken en halv Million Kr. gennem det Plumske Konsortium paa Forhaand være ørkesløse.

Saa saare jeg standsede, vilde der opstaa run paa Banken, — det er atter et Udslag af den lille Bys Opbygning — i en større Bank i Hovedstaden var det ikke sket. Hovedfejlen er her, at jeg er inde *med en altfor lille Bank*, den store Bank havde ganske stille sørget for en Ordning med Kreditorerne og kørt videre med Fabrikken.

Men de københavnske Banker vilde ikke støtte Landbobanken — fra Bankens Side sagde man, at det var mig, der var i Vejen.

BANKBESTYRELSEN

Men sig mig nu, hvis en Bankbestyrelse kommer og søger Hjælp hos en anden Bank, efter at den har laant ud det dobbelte af sin Egenkapital til en enkelt Kunde, tror De saa, den københavnske Bank kan have nogen videre Tillid til denne Banks Ledelse og tør betro den Pengene? — Nej, absolut nej; man har derfor behændigt drejet det saaledes, at det skulde være min Person, som stod i Vejen og udspreddt, at det var mit Engagement, som var for stort, men har glemt at tale om sine egne Engagementer.

Nu under Konkursen ved Registreringen har man eksempelvis vurderet Fabrikken til 2.000.000 Kr., og i min egen Status var den opført med 2.200.000 Kr., *altsaa kun 200.000 Kr. mere*, og i *det hele taget har man vist ondt ved at finde Insolvensen.*

At Fabrikken kunde forrente sig, er der sikkert ingen, som nærer Tvivl om. Men hvorfor blev saa Fabrikken alligevel slaaet i Stykker efter at Landbobanken havde standset?

Ja! Det lyder tragikomisk — *selve Bankinspektøren truede os med Konkurs, og den ene Likvidator, Herr Borgmester Jensen-Stevns tilraadede ogsaa indirekte denne, til Trods for, at begge maatte vide, at ved en saadan vilde Bankens Sikkerheder til et Beløb af 1.400.000 Kr. blive afkræftede.*

FREMMEDE HENSYN.

Men man kan overhovedet vanskeligt forstaa, hvorledes man vælger en Direktør for en konkur-

rerende Bank i en Naboby (Storehedinge) til Likvidator, han interesserer sig maaske kun for at drage den krackede Banks Kunder til *sin* Bank i Storehedinge, ialtfald har flere Folk udtalt sig i den Retning.

Nej, men den egentlige Aarsag er en helt anden — det er en Hovedstadsbank, der qua en afvore Konkurrenter har erklæret os Konkurs. Ialtfald har den Skinnet stærkt imod sig.

Da den tidligere nævnte Sagfører fik den første Incasso paa os fra den københavnske Bank, skrev jeg meget indtrængende til dens Direktion om at overgive denne Incasso til en anden Sagfører, da ham, de havde valgt, gik for voldsomt frem og vilde ødelægge Fabrikken.

Det eneste Svar, jeg fik herpaa, blev, at Banken, da den omkring den 13. Januar i Aar fik en ny Incasso paa os, *ogsaa sendte denne — til Trods for min tidligere Henstilling — til den samme energiske Sagfører, og det var denne Sagfører, der erklærede os Konkurs.*

Endvidere har en udenlandsk Galochefabrik modarbejdet os paa mange Maader, ladet en Mand rejse her paa Egnen og opfanatisere Sparerne til at tage deres Penge ud af Banken, og paa Kreditor-mødet i Januar Maaned lod den sin Sagfører, en kendt ORSagfører, advare mod enhver Ordning, hvor jeg var med — uden at han paa min Opfordring kunde motivere sine Udtalelser.

Som det er *nu*, har Danmark f. Eks. i Autogummi kun een Gummifabrik, *der saaledes er uden dansk Konkurrence.*

DEN FORÆLDEDE KONKURSLOV.

Men havde vi ikke haft en saa forældet Konkurslov — den vi har er fra 1872 — var vi antagelig, trods alt, ikke bleven slaaget i Stykker alligevel!

Denne Lov indeholder en Paragraf 44, der sætter Fabrikanter i Klasse med Handlende og forlanger, at de, ligesom Købmænd, hvis Varelagre maa betragtes som let realisable, skulde honorere enhver anerkendt Fordring senest 14 Dage efter Paakrav (den saakaldte Beskikkelse). Nu beder jeg Dem: *en Fabrikant, som har en meget væsentlig Del af sine Værdier fast anbragte i Fabriksanlægget* — den Lov trænger i høj Grad til en Revision, ogsaa af den Grund, at de fleste Fabrikanters Produktion kun sælges indenfor bestemte Sæsoner, og det efter Paragrafens Ordlyd ikke nu forlanges, at man først kan bruge Paragraf 44 efter forgæves at have forsøgt Arrest.

Det er ogsaa ganske interessant at se, hvorledes under Rigsdagsforhandlingerne før Lovens Vedtagelse en den Gang anset Mand, Etatsraad W. Petersen, i Landstinget meget energisk advarede mod denne Paragrafs Anvendelse efter Ordlyden.

HVAD DER ER SIKKERHED NU, VAR OGSAA SIKKERHED DA.

Nu efter at Landbobanken er standset og under Likvidation og mit Foretagende under Konkurs, *rejser der sig en ny Bank af den andens Aske, lig en Fugl Fønix, se — den kan godt faa*

en Million til Laans, saa vidt jeg har forstaaet af Nationalbanken — ganske vist mod Garanti fra en Hovedstadsbank, der atter bliver sikret ved Pant i de Værdier, Landbobanken ligger inde med. Den samme Hovedstadsbank havde Landbobanken forgæves henvendt sig til allerede i 1922. Havde det ikke været billigere at blive ved den første Bank, istedetfor at slaa denne og vort Foretagende i Stykker. Nej, vi kunde hverken faa en hel eller halv Million til Laans, uanset at Landbobanken laa med de samme Pantebreve, som nu tages for gode nok.

Men saadan gaar det altid herhjemme, hvor Samfundet regeres af Hjemmefødinge, i Reglen Jurister og Embedsmænd, de kan kun rive ned — det er unægtelig meget lettere end at bygge op; *mig tog det ialtfald de 16 bedste Aar af mit Liv for at rejse den Virksomhed, disse Folk knuste i Løbet af tre Timers Konkursforhandling.*

DE SMAA FORHOLD.

Hvorledes kunde det dog ske. — Ja, det er atter de smaa Forhold, der skabes af den lille By, som har spillet ind her.

Scenen, hvor Dramaet udspillede, var Køge Skifteret. Den københavnske Sagfører, der saa heftigt attraaede vor Konkurs, brugte saa at sige »orientalske« Metoder for at naa sit Maal. Han er en overordentlig voldsom og impulsiv Natur. Det er i saa Henseende betegnende for ham, at han ved et Vælgermøde i Holte korporligt overfaldt sin Modstander, saa Mødet endte i vildt Haandgemæng.

Endelig var tilstede samtlige Byens Sagførere, som ialtfald intet positivt gjorde for at afværge Konkursen.

Dommeren havde altsaa overfor sig en Forsamling, af hvilken kun een, nemlig jeg, kæmpede imod Konkursen, medens Resten direkte eller indirekte i deres Kortsynethed søgte at hidføre den.

Den mindste Smule Hjælp vilde sikkert have bevirket, at Dommeren ex officio havde udsat Afgiselsen af Konkurskendelsen en Dag eller to, her til er han jo berettiget ifølge Loven, og i Mellemtiden vilde et Forlig være indgaaet, og Konkursen ikke opstaaet.

Tænk, hvilke navnløse Kvaler mange Mennesker vilde være bleven sparet for — hvilke Værdier der vilde være bleven reddede fra Undergang, som det nu gaar, faar Kreditorerne saa godt som intet. Fabrikken vilde være bleven holdt igang! 400 Mennesker beholdt deres Beskæftigelse. Men den Ret, man giver den simpleste Spækhøker, fornægtede man altsaa mig: at faa en Udsættelse, det hastede, tværtimod, store Værdier angaves at staa paa Spil — man glemte blot dem, Konkursen satte Overstyr, og som beløber sig til Millioner.

Dramaets forhaabentlig sidste Akt er det, der nu udspilles for Politiet i Køge, man søger at besmykke sin slette Handling ved at falde over mig og søge at faa mig stemplet som Bedrager, sker det — hvad Gud forbyde — saa er Kæden sluttet — *Spillet definitivt til Ende.*)*

*) De Penge, som Konkursboet paastaar, at jeg uretmæssigt har hævet, er i Hovedsagen følgende:

RETSFORFØLGNINGEN.

Det Hastværk, hvormed man allerede Trediedagen efter mit Selskabs Konkurs fik rejst en kriminel Sigtelse imod mig, har sikkert forundret mange Mennesker — navnlig lovkyndige.

Dels forflygtiges det kriminelle Ansvar jo ikke — dels er Reglen, at man lader foretage en gennemgribende Revision, der afgiver Betænkning

29. Decbr. 23 12,500 Kr., Resttilgodehavende paa Gage 1922,

29. Decbr. 23 11,500 Kr., Fru K. Theilgaards Tilgodehavende, ifølge ydet Laan mod Sikkerhed,

29. Jan. 24 9800 Kr., Laan mod Sikkerhed, ydet af mig, bl. a. ved Hjælp af Midler, jeg fremskaffede d. 1. Novbr. 22 ved at belaa mine Livsforsikringspolicer.

Af Hensyn til Arrestforretninger, som daglig kunde ventes i Selskabets sidste Levetid, maatte jeg som *Værneforanstaltning* lade disse Penge udbetale for at have dem disponible til Fabrikkens Videredrift.

Da jeg den 5. Jan. 24 indskyder Kr. 40,000 — alt-saa i samme Tidsrum — uden nogensomhelst Sikkerhed, — er saaledes al Tale om Berigelse og ond Tro paa Forhaand udelukket.

Gagen mente jeg, og forøvrigt ogsaa min daværende juridiske Konsulent, med hvem jeg konfererede om disse Udbetalinger, var privilegeret og for de to andre Udbetalinger, var der for over et Aar tilbage stillet Sikkerhed, der blev tilbagegivne Selskabet samtidigt med Tilbagebetalingen af Laanene, for hvilke vi aldrig have faaet en Øre Rente og kun blev ydet Selskabet som ren og skær Vennetjeneste.

Den 1ste Februar skulde disse Penge være brugt til Gage og Arbejds løn, hvis ikke Konkursen var kommen imellem samme Dag.

om, hvorvidt der skønnes at være Grundlag for en offentlig Undersøgelse.

Nu sagde Hr. Sagfører *Prier* i Retsmødet Lørdag 15. Marts 24, at man havde opfordret mig til at tilbagebetale ca. Kr. 5000,00, Trediedagen efter Konkursen; dette afslog jeg, idet jeg mente, der altid vilde være Sikkerhed nok i min Bodividdende.

Men man har ikke før Retsmødet d. 6. ds. opfordret mig til at stille Sikkerhed for denne Sum og Restbeløbet, og saa lade Spørgsmaalet afgøre civilretligt; dertil havde jeg altid været villig.

Dette turde nemlig dog være den naturligste Vej at gaa for Bobestyrelsen.

Naar der er rejst kriminel Sigtelse, er Initiativet heller ikke udgaaet fra Hr. Sagfører *Prier*, men derimod fra Hr. Politimester *Ritzau*. Det var Mandag den 4. Februar og skete som Følge af, at min Søn begærede Pas til England, og at Politiet tog fejl og troede det var mig, (Sic!) som vilde rejse. *Politimesteren foranledigede derfor, at Hr. Prier indgav en Klage paa Boets Vegne.*

Jeg erklærede naturligvis straks ved den første Afhøring til Rapporten, at jeg ikke havde begæret noget Pas, endsige tænkt mig at ville gøre det, og jeg iøvrigt prætenderer at være et Mandfolk, som ikke løber fra sit Ansvar.

Om Morgen, hvor det første Forhør skulde afholdes senere paa Dagen, forud-disconterede et Hovedstadsblad saa at sige, alt hvad der skulde foregaa, og denne Publikation, samt det senere Referat af Forhøret, har selvfølgelig skadet mine Chancer umaadeligt, men derved ogsaa *Kredito-*

rerne, der altid faar mest ved en Løsning, parallelt med mine Interesser.

Spørger man mig, hvorledes kan nu dette sidste — ja, saa maa jeg atter ty til de gamle Romere og tage et Citat af Ciceros Tale for Sextus Roscius, hvor han bedyrer Sullas Uskyldighed i Drabet paa Roscius. Cicero siger:

»Da han nemlig paa samme Tid maa tage sig af det forbigangne og træffe sine Forholdsregler overfor det kommende, der er i Udsigt

— — — — —

da han maa dele sig mellem saa mange og saa omfattende Forretninger, at han næppe kan unde sig Pusterum, saa er det ikke sært, om noget undgaar hans Opmærksomhed, tilmed da der er saa mange, som passer paa, naar han er optaget og blot lurar paa det belejlige Øjeblik, for saa saare han ser til den anden Side, at sætte saadant noget i Værk.

Hertil kommer, at han hvor lykkelig han var, og det var han, saa kan dog ingen være saa begunstiget af Lykken, at han med et stort Personale i sin Tjeneste, ikke har en eneste Slyngel, Slave eller Frigiven, imellem«.

Saaledes endte den første danske Galoches Sejrs gang, med et Nederlag. Forhaabentlig er det ikke for sent til at faa det genoprettet.

Bilag 1.

Afskrift.

JAKOB E. GELTING. HENRIK STÆHR.

Overretssagførere.

København, d. 23. Januar 1924.

Hr. Højesteretssagfører O. Fich,

Raadhusstræde 1.

Dansk Afvulkaniseringsfabrik.

Jeg har i Eftermiddag haft en Samtale med Sagfører Herforth, der ringede mig op og spurgte til Sagen. Vi blev enige om at bede Dem i Morgen meddele Direktør Theilgaard, at hvis ikke de 2000 Kr., der skal tjene til Sikkerhed for den Tilsynsførendes Vederlag, er afsendt i Dag eller bliver det i Morgen, maa vi meddele de os bekendte Hovedkreditorer, at den paa Kreditormødet aftalte foreløbige Ordning ikke har kunnet tilvejebringes, fordi vi vel har fundet en Person til at være tilsynsførende og medvirkende ved Statusopgørelsen, men ikke fra Fabrikken har kunnet faa de fornødne Midler til at bestride Omkostningerne derved.

Deres ærbødige

(sign.) *Jakob Gelting.*

Bilag 2.

NYORDNING.

Der optages et Partialobligationslaan 800,000 Kr. (16 Stk. á 500 Kr.) 1ste Prioritet i alt. 4 pCt. afdrages 80,000 aarlig i 10 Aar, heraf tager Banken 300,000 Kr., fra anden Side 500,000 Kr.

Disse 500,000 Kr. afløser Kreditorer udenfor Banken. *Bankens nuværende 1ste Prioritet Kr. 300,000 rykker efter disse 800,000 Kr. 5 pCt. afdrages 10,000 Kr. aarlig i 30 Aar.* Fru Theilgaards Kr. 60,000 bliver sideordnet med de 300,000 Kr. D. A. F. forhøjer Aktiekapitalen til 500,000 Kr. og beholder Familien Theilgaard selv disse Aktier. Der røres f. T. ikke ved D. A. F.s Aktieselskabsform. Banken forbeholder sig et Kontroludvalg paa 2 Medlemmer, der til *enhver* Tid kontrollerer *alt* hvad de ønsker at se, dog ikke Fabrikationshemmeligheder. Udvalget maa ikke bestaa af med D. A. F. konkurrerende Virksomheder eller Personer derfra. Af *Kundeveksler* svares Bankens sædvanlige til enhver Tid gældende Diskonto. Af eventuelle Solaveksler eller øvrige andre Engagements svares 5 pCt. p. a. Konsignationskontrakter deponeres som Haandpant mod Udlaan. Lombardsikkerhed hæves.

Forsaavidt Banken kan acceptere ovenstaaende, forpligter jeg mig til efter bedste Evne at søge Ordningen endelig afgjort inden Udgangen af 3 Maaneder fra Dato.

Aktieselskabet

Dansk Afvulkaniseringsfabrik.

Køge, den 19. Marts 1923.

Foranstaaende accepterer Banken paa Betingelse af, at

- 1) Lombardsikkerheden forbliver som hidtil,
- 2) at Rentesatsens Nedsættelse til 5 pCt. af Solaveksler og øvrige Engagements kun gælder for 1 Aar ad Gangen,

- 3) at D. A. F. giver Tilsagn om, at Kasse og Regnskabsvæsen behandles og udføres paa let kontrollabel Maade, og at
- 4) der senest den 20de i hver Maaned til Kontroludvalget afgives en Raabalance for den forløbne Maaned.

Køge, den 21. Marts 1923.

Heri enig

A/S Dansk Afvulkaniseringsfabr.

sign. A. Theilgaard.

A/S Landbobanken i Køge.

sign. Oluf I. Jensen, sign. C. Juulsgaard.

Afskriftens Rigtighed bekræftes:

sign. V. Frølich Nielsen, Bankdirektør.

Bilag 3.

D. A. F.s STATUS PR. 30. JUNI 1923.

Aktiver.

		Kr.	Øre
Faste Ejendomme		889,382	62
Maskiner og Inventar		1,392,454	03
Transportmateriel		29,350	75
Raa- og Færdigvarer		473,527	24
Kasse-, Bank- og Fondsbeholdning		36,227	01
Konto for Bøger		1,104	21
Konsignationslagre		475,799	66
Debitorer	702,260,19		
Afskrivning	102,320,13	599,940	06
		<u>3,897,785</u>	<u>58</u>

Passiver.

	Kr.	Øre
Aktiekapital	75,000	00
Prioritetsgæld	82,000	00
Familien Theilgaard	73,344	25
Kreditorer	833,013	28
Bankgæld	2,532,469	47
Statslaan	102,500	00
Vekselrisiko Landmandsbanken ...	15,909	78
Unoterede Omkostninger	50,000	00
	3,764,236	78
Overskud ...	133,548	80
	3,897,785	58

Ovenstaaende Status er opgjort paa Basis af en af »Centralanstalten for Revision og Driftsorganisation«, København, udarbejdet Status pr. 30. Juni med Tillæg af de os udarbejdede og konstaterede Merværdier (se nedenfor) ifølge vedlagte Opgørelse, dog er Beløbene angaaende Elektricitetskontrakt og Goodwill ikke medregnet i ovenstaaende.

Køge, den 3. November 1923.

Aktieselskabet

Dansk Afvulkaniseringsfabrik.

Bilag 4.

MODBEMÆRKNINGERNE.

MERVÆRDIER.

Fabriksbygninger, indbefattet Vil-

laen iflg. foretagen Vurdering Kr. 157,000,00
Naboejendommen, den saakaldte

Transport Kr. 157,000,00

	Transport Kr.	157,000,00
Mester- og Portnerbolig (se Revisionsberetning Pag. 2.) ...	-	6,000.00
Selskabet tilhørende Ejendomme, beliggende i Ølby, men udenfor selve Fabrikskomplekset, iflg. Vurdering	-	14,000,00
Fabriksgrund og Brolægning, Beretning af 12. Juli 1923 an- sat til Kr. 10,500,00 Beretning af 15. Oktober 1923 ansat til Kr. 70,000.00	-	59,500,00
Denne Sum andrager Mindste- værdien af den i Ejendommene anbragte skjulte Reserve; for Bygningernes, Brolægningens etc.'s Vedkommende vil den kunne eftervises af Bøgerne.		

*Maskiner og Inventar, samt Mo-
torer og Dampkedler.*

Revisionen har her lagt en Vurde-
ring af Januar 1922 til Grund,
samt optaget en supplerende
Vurdering. De foretagne Af-
skrivninger andrager ialt ca. Kr.
130,000,00, men iflg. indhentede
Oplysninger bl. a. fra Hr. Di-
rektør Munck, Flydedokken,
er disse Afskrivninger fuld-
kommen udlignede af de Pris-
stigninger, der i Tiden fra

Transport Kr. 236,500,00

Transport Kr. 236,500,00
 Januar 1922 til Juli 1923 er
 indtraadte for disse Maskiners
 Værdier Kr. 130,000,00

*Beholdning af Raa- og Færdig-
 varer.*

Lægges de Kalkulationer til
 Grund, som af Revisionen er
 benyttet ved Opgørelsen af hver
 enkelt Afdelings Rentabilitet,
 vokser Værdien af Færdigvare-
 lageret pr. 30. Juni 1923 med - 27,874,47
 Paa Lagerbeholdningslisterne er
 ikke medtaget - 3,312,40
 (Toldgoods, samt Varer retur fra
 Rio de Janeiro)

Konsignationslagrene.

Anvendes de samme Kalkulationer
 ved Beregningen af disse Lag-
 res Værdi pr. 30. Juni 1923
 vokser denne til

Kr. 475,799,66
 tidligere Værdi - 425,442,51
 - 50,357,15

Naar vi har optaget Konsigna-
 tionslagrene til Nettopriser (alt-
 saa dog ikke Bruttopriser)
 skyldes det, at Konsignationssy-
 stemet for os var et helt nyt og
 derfor uprøvet Salgssystem,

Transport Kr. 448,044,02

Transport Kr. 448,044,02

men ogsaa at vort Forhold til Banken krævede Udstedelse af Fakturaer for Regnskabets Skyld. Priserne var iøvrigt stadig nedadgaaende, idet vi maatte holde Priser sammen med Konkurrenterne. Priserne er iøvrigt nu langt under Noteringerne fra før Krigen. Alt dette, samt den indførte 6 pCt. Toldforhøjelse i Foraaret bestyrkede os i, at vore Værdiansættelser var forsvarlige. Nedskrivningerne er ud fra disse Grunde ikke at betragte som noget Tab, der er endelig lidt.

Udestaaende Fordringer.

<i>N. P., København:</i> Her blev afskrevet i 1921 Kr. 11,981,30, saa vi formener ikke, at yderligere Afskrivning er nødvendig, selv om det vil vare nogle Aar, inden Manden kan betale Han betaler for Tiden prompt		
Kr. 50,00 pr. Uge	-	11,001,60
<i>V. P., Aarhus:</i> Her turde et Tab kunne ventes		
	-	500,00
<i>J. L. S., Aarhus:</i> Er nu vor Repræsentant, hvorfor vi forme-		

Transport Kr. 459,545,62

	Transport Kr. 459,545,62	
ner, at vi har Mulighed for at faa vore Penge	-	5,433,89
<i>Thor Tyre & Rubber Co.:</i> Vi me- ner, at Varerne indbringer os mere end Revisionens Status- værdi	-	1,399,57
<i>Ch. L. Aarhus:</i> Revisionen har af- skrevet hele vort Tilgodehaven- de, men vi har senere modtaget	-	1,034,90
<i>L. W., Stockholm:</i> Har standset sine Betalinger, men er ikke er- klæret konkurs, han søger en Ordning, og vore Bestræbelser gaar her ud paa, at tilbagekøbe nogle af de af os leverede Varer, hvorved vi skulde kunne formindske Tabet med ca. 13,000 Kr. Revisionen an- sætter Statusværdien til Kr. 4,000, altsaa opnaas mere	-	9,000,00
<i>N. P. C., Køge:</i> Her anser vi et Tab for at være meget lidsand- synligt. Iøvrigt har vi Modreg- ning	-	1,000,00
<i>H. AB »H« Wasa:</i> Tab skulde her være udelukket. Firmaet anses for at være meget fint	-	5,000,00
<i>H. G. A/B, Helsingborg:</i> Ved Landsrettens Dom af 26. Febr. 1923, tilpligtedes A/B at betale		

Transport Kr. 482,413,98

	Transport Kr. 482,413,98
os sv. Kr. 28,717,05 efter Kurs	
pr. 30. Juli (150.10)	43,104,00
6 pCt. Rente fra	
31. Decbr. 1918 til	
30. Juni 1923	11,638,42
Sagens Omkostninger	2,500,00
	52,542,42
Revisionen har her ...	32,530,03
	- 24,712,39

1379 øvrige Fordringer.

Vi henviser til Revisionsbetænkningens Bemærkninger herom
Side 5 n. Revisionen afskriver

Repræsentanterne
kun: 7,520,25,

altsaa indvindes - 19,378,74

D. G. C. (H): Her har vi forskaffet os en Livsforsikringspolice paa Kr. 40,000, som ekstra Sikkerhed. Policen søges for Tiden forhøjet til Kr. 50,000. Tab paa dette Selskab er vel ikke udenfor Mulighedernes Grænse, men vi er jo sikrede ved Kon-signationskontrakt og Trans-portsikkerhed i Fordringer. Vi har her taget alle Forhold i Betragtning og et Tab, hvis

Transport Kr. 526,505,11

Transport	Kr. 526,505,11	
det skulde komme, skulde ikke overstige	Kr. 31,000, saaledes	
at her indvindes	-	39,000,00

Kreditorene.

Med Firmaet *H. S. & Co., London* har vi en Ordning, hvorefter vi kan faa Saldokvittering mod at betale £ 3000. Dette vil give os en Favør af ca. - 118,000,00

Tilsammen Kr. 683,505,11

Elektricitetskontrakten.

Vi har en meget gunstig Overenskomst med Højspændingsværket i Haslev, indgaaet den 24. Februar 1915. Den løber 20 Aar fra nævnte Dato, altsaa til 24. Februar 1933. Regner vi med det Forbrug vi for Tiden har, vil vi komme til at betale ca. Kr. 48,000 om Aaret. Det er lavt regnet at ansætte vor Pris til 25 pCt. billigere end andetsteds fra, hvilket betyder Kr. 12,000 om Aaret, altsaa svarende til en Kapital af Kr. 200,000,00

Good-will.

En Fabrik, som er i fuld Gang, er i Handel og Vandel mere værd end en Fabrik, der skal star-

tes og først overvinde Børne-
sygdommene. Det har kostet os
betydelige Summer at komme
saa langt, som vi er nu og op-
øve Arbejderne til forskellige
Færdigheder. Good-will $\frac{1}{4}$
Million er meget lavt ansat ... Kr. 250,000,00
Køge, den 3. November 1923.

Bilag 6.

Af mit Indlæg til de lokale Blade i Anledning af Politimester Ritzaus Tilbagetræden.

Jeg paaskønner selvfølgelig fuldt ud Hr. Politimester
Ritzaus Retfærdighedssans — blot synes jeg ikke, at
det havde været nødvendigt, jeg afholdt et offentligt
Møde for at denne skulde komme til Udtryk.

Det Hastværk — allerede Trediedagen efter Kon-
kursen —, hvormed den kriminelle Sigtelse fremsattes imod
mig — og **hvortil Hr. Politimesteren tog Initiativet**
har undret mange Mennesker — navnlig lovkyndige.

Hr. Politimesterens Motivering for at gribe saa hur-
tigt til, var nogle Rygter, han paastod, der gik om, at
jeg stod i Begreb med at rejse til England, man betæn-
ke, at jeg for at rejse til Udlandet først maa indhente
et Pas — hos Hr. Ritzau.

Jeg har altid været rede til at stille Sikkerhed for
Tilstedeværelsen af de omstridte Beløb og saa lade Sagen
afgøre civilretligt.

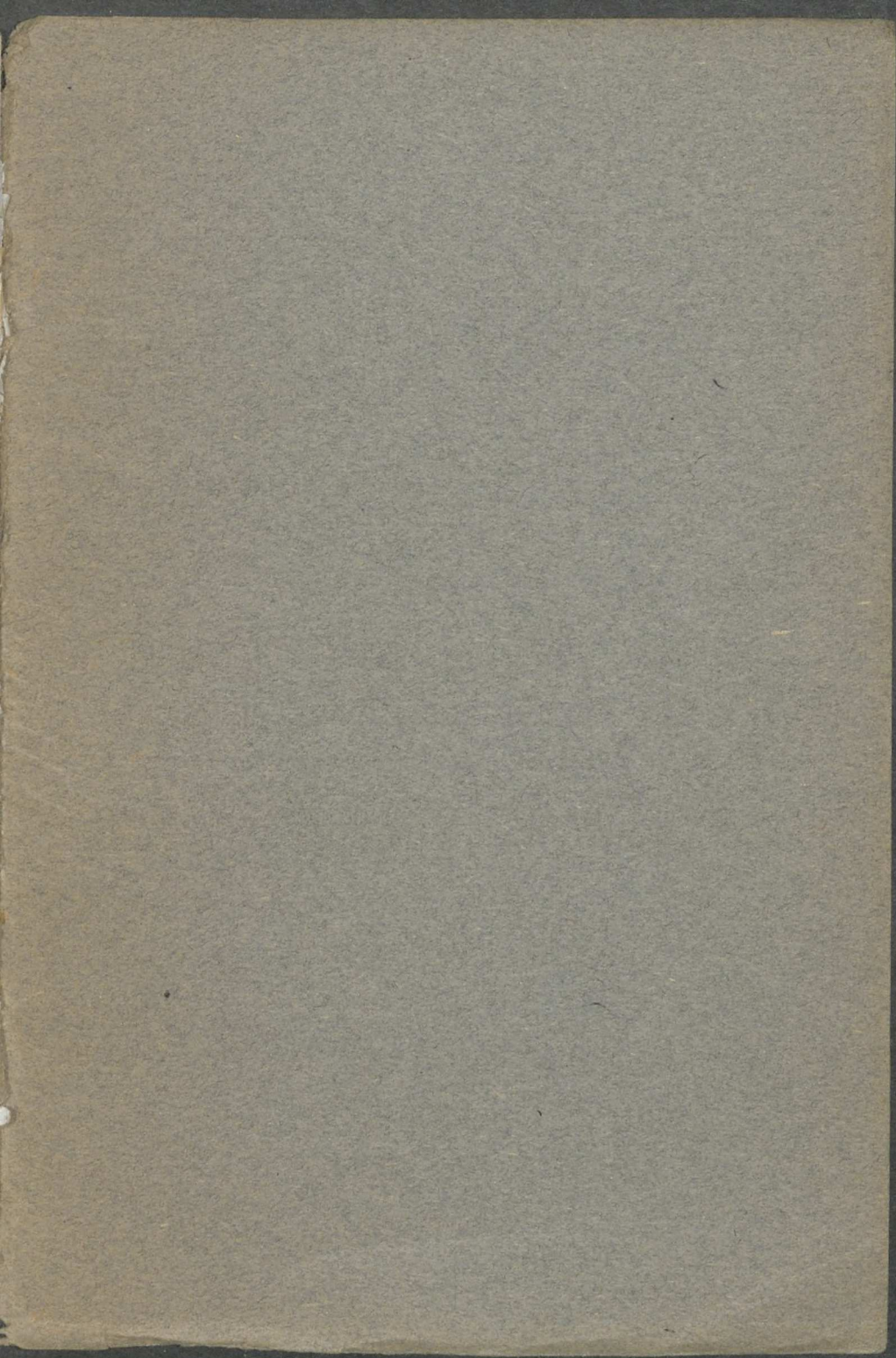
*Men ved den kriminelle Undersøgelse og Publicerin-
gen af samme er selvsagt mine Chancer for en Ordning
med mine Kreditorer og en Generhvervelse af mit Livs-
værk blevet skadet umaadeligt.*

Selv om man er Direktør og som saadan har tilført
den danske Industri en Landvinding: Galocherne, saa
har man dog billigvis det samme Krav paa at blive be-
handlet lige saa retfærdigt som andre Medlemmer i Sam-
fundet, f. Eks. de saakaldte smaa, Arbejdere osv.

Hvis ikke, maa vi hellere blive et Folk af Lakajer.
Med Tak for Optagelsen.

p. T. København, den 27. Marts 1923.

Albert Theilgaard.

DET HOFFENBERGSKE ETABL. KØBEN.